

מסמך זה משמש לצרכי עבודה פנימית ואינו מהווה נוסח משולב רשמי

צבא הגנה לישראל
צו מס' 271
צו בדבר תובענות

בתוקף סמכויותי כמפקד האזור והואיל ואני סבור, כי הדבר דרוש לצורך הגנה על זכויות תושבי האזור ולצורך קיום ממשל תקין, הנני מצווה בזאת לאמור:

- הגדרות** 1. בצו זה -
- "תובענה" - תובענה המוגשת בהתאם להוראות צו זה;
- "תובע" - תושב האזור שהגיש תובענה;
- "קצין מטה תובענות" - מי שמונה על-ידי כמפקד האזור לטפל בתובענות;
- "ועדת עררים לתובענות" - ועדת עררים כמשמעותה בצו בדבר ועדות עררים (יהודה והשומרון) (מס' 172), תשכ"ח - 1967;
- תיקון:**
צו מס' 1373
- "תושב האזור" - אדם שמקום מגוריו הקבוע הוא באזור והנמצא באזור בעת הגשת התובענה.
- הזכות להגיש תובענה** 2. (א) תושב האזור, הטוען כי נגרם לו באזור נזק כתוצאה מפעולה של חיילי צה"ל, של גורם הפועל בשיתוף עם צה"ל או של אזרח העובד בשירות צה"ל וכי הוא זכאי לפיצוי בגין אותו נזק, ראשי להגיש תובענה לקצין מטה תובענות.
- (ב) לא תוגש תובענה לפי צו זה בגין עילה שנולדה לפני יום כ' בסיון תשכ"ז (28 ביוני 1967).
- (ג) לא תוגש תובענה ולא ישולם פיצוי לפי צו זה, אם אישר מפקד כוחות צה"ל באזור, בתעודה, כי הנזק נגרם כתוצאה מפעולה צבאית שבוצעה מתוך צורך צורך צבאי.
- תיקון:**
צו מס' 1101
- (ד) תעודה הניתנת על-ידי מפקד האזור לצורך סעיף קטן (ג) תהווה הוכחה מכרעת לגבי האמור בה.
- תיקון:**
צו מס' 385
- הודעה בכתב** 2א. (1) לא תוגש תובענה לפי צו זה אלא אם נתן התובע, או אחר מטעמו, לקצין מטה תובענות הודעה בכתב על המעשה נשוא התובענה. קצין מטה תובענות יקבע בתקנות הוראות לעניין נתינת ההודעה בכתב ונוסחה.
- [הוסף בתיקון 6
- צו מס' 1592]
- (2) הודעה תינתן בתוך 60 ימים מיום המעשה; ואולם, אם מחמת מצב בריאותו של התובע, או מחמת נסיבות מוצדקות אחרות, נבצר ממנו לתת את ההודעה בתוך המועד האמור, תינתן

מסמך זה משמש לצרכי עבודה פנימית ואינו מהווה נוסח משולב רשמי
ההודעה בתוך 30 ימים מהיום שבו הוסרה
המניעה.

(3) נפטר הנפגע ולא ניתנה הודעה בעודו בחיים,
וטרם חלף המועד למתן הודעה לפי סעיף-קטן
(2), תינתן ההודעה על ידי התלויים בו או על ידי
עיזבונו, או על ידי אחר מטעמם בתוך 60 ימים
מיום פטירתו.

(4) על אף האמור בסעיף זה, רשאי קצין מטה
תובענות, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדון
בתובענה בשל מעשה שהודעה עליו לא נמסרה
במועד.

לא תוגש תובענה ולא יינתן פיצוי לפי צו זה, בשל נזק
שנגרם למי מהמפורטים להלן, למעט נזק שנגרם בסוגי
תביעות או לסוגי תובעים כאמור בתוספת.

**2.ב. תובענות אויב
ופעיל או חבר
בהתאחדות
בלתי מותרת**

(1) נתין של מדינה שהיא אויב, אלא אם הוא שוהה
כדין באזור.

*[הוסף בתיקון 6
- צו מס' 1592]*

(2) פעיל או חבר בהתאחדות בלתי מותרת
כמשמעותה בתקנה 84 לתקנות ההגנה (שעת
חירום), 1945 (להלן - "התאחדות בלתי
מותרת").

(3) מי שניזוק בעת שפעל בשליחותו או מטעמו של
נתין מדינת אויב, או של פעיל או חבר
בהתאחדות בלתי מותרת.

(א) תובענה תוגש בכתב, בשלושה עותקים, לקצין מטה
תובענות או למושל האזרחי הנפתי בנפה בה מתגורר
התובע.

**3. אופן הגשת
תובענה
תיקון:
צו מס' 1101**

(ב) בתובענה יפורטו הנסיבות בהן נגרם הנזק, לרבות
מועד קרות הנזק, מהות הנזק וסכומי הפיצויים
הנתבעים.

לא ידון קצין מטה תובענות בתובענה שהוגשה לאחר
שחלפו שנתיים מיום המעשה נושא התובענה, ואולם
רשאי קצין מטה תובענות, אם שוכנע כי לא היתה בידי
התובע אפשרות סבירה להגיש את תביעתו בתוך
התקופה האמורה, להאריך את התקופה בתקופה נוספת
שלא תעלה על שנה אחת; היה התובע קטין ביום
המעשה, תקופת ההארכה כאמור לא תעלה על שלוש
שנים.

**4. המועד להגשת
תובענה**
*תיקון:
צו מס' 1101
[הוחלף בתיקון
6 - צו מס'
1592]*

לא תוגש תובענה בגין נזק שלגביו יש לתובע זכות על-פי
פוליסת ביטוח לקבלת שיפוי מחברת ביטוח.

**5. זכויות לשיפוי
מחברת ביטוח**

- מסמך זה משמש לצרכי עבודה פנימית ואינו מהווה נוסח משולב רשמי**
- 6. אישור מפקד האזור**
קצין מטה תובענות לא יטפל בתובענה אלא לאחר שקיבל אישור לכך מאת מפקד האזור, בדרך כלל או למקרה מסויים.
- 7. הטיפול בתובענה**
(א) קיבל קצין מטה תובענות את אישור מפקד האזור, כאמור בסעיף 6, ידון בתובענה ויחליט, אם לשלם לתובע פיצוי בגין התובענה ומה סכום הפיצוי.
- תיקון:
צו מס' 302**
(ב) לקצין מטה תובענות יהיו לצורך הדיון בתובענה כל סמכויות הדרושות בדבר הזמנת עדים והשבעתם, כפיית הופעה והצגת מסמכים, הנתונים לבית-משפט צבאי, מי שאינו מקיים הוראות קצין מטה תובענות לפי סעיף קטן זה עובר עבירה על צו זה.
- (ג) החלטת קצין מטה תובענות תינתן בכתב ותהיה מנומקת.
- (ד) ההחלטה תומצא למפקד האזור, לתובע ולכל גורם נוסף הנוגע לענין.
- 8. ועדת עררים**
**תיקון:
צו מס' 1373**
ועדת עררים לתובענות מוסמכת לדון בערר על החלטת קצין מטה תובענות.
- 9. ערר**
(א) תובע רשאי להגיש לועדת העררים לתובענות ערר על החלטת קצין מטה תובענות לא יאוחר משלושים יום מהיום בו הגיעה ההחלטה לידיעתו.
- (ב) ועדת העררים לתובענות רשאית לדון בערר, אף אם הוגש לאחר המועד הקבוע בסעיף קטן (א), אם היא סבורה, כי מן הצדק לעשות כן.
- (ג) בדונה בערר יהיו לועדת העררים לתובענות כל הסמכויות שהוענקו בצו זה לקצין מטה תובענות.
- (ד) ועדת עררים לתובענות רשאית לאשר את החלטת קצין מטה תובענות, לבטלה או לשנותה.
- (ה) החלטת ועדת העררים לתובענות תנתן בכתב ותהיה מנומקת.
- (ו) החלטת ועדת העררים לתובענות היא סופית.
- (ז) ההחלטה תומצא למפקד האזור, לתובע, לקצין מטה תובענות ולכל גורם נוסף הנוגע לענין.
- 10. דיון נוסף לפי החלטת מפקד האזור**
(א) מפקד האזור רשאי להורות כי החלטת קצין מטה תובענות תובא לדיון נוסף בפני ועדת העררים לתובענות.
- (ב) סמכויותיה של ועדת עררים לתובענות בדיון נוסף

מסמך זה משמש לצרכי עבודה פנימית ואינו מהווה נוסח משולב רשמי
כאמור, הן כסמכויותיה לפי סעיף 9.

- ביצוע החלטות חלוטות 11.** (א) לצורך סעיף זה "החלטה חלוטה" - החלטת קצין מטה תובענות עליה לא הוגש ערר תוך שלושים יום, ואשר המועד להגשת ערר עליה לא הוארך בהתאם לסעיף 9 (ב), או החלטת ועדת העררים לתובענות.
- (ב) החלטה חלוטה, הנוקבת סכומי כסף שיש לשלם לתובע, תהיה אסמכתה חוקית לביצוע התשלום.
- 12. מניעת כפילות בהתדינות** לא ידון קצין מטה תובענות או ועדת העררים לתובענות בתביעה, אם מתנהלת לגבי אותה עילה התדינות בפני ערכאה שיפוטית אחרת.
- 13. תחילת תוקף** תחילתו של צו זה ביום חתימתו.
- 14. השם** צו זה ייקרא "צו בדבר תובענות (יהודה והשומרון) (מס' 271), תשכ"ח - 1968".

רפאל ורדי, תת-אלוף
מפקד אזור
יהודה והשומרון

י"ח באב תשכ"ח
(12 באוגוסט 1968)

**פורסם: קמצ"מ 14 עמ' 541
תיקונים:**

1. צו מס' 302 (תיקון מס' 1) (16.1.69) קמצ"מ 17 עמ' 622
2. צו מס' 372 (תיקון מס' 2) (1.2.70) קמצ"מ 22 עמ' 780
3. צו מס' 385 (תיקון מס' 3) (25.5.70) קמצ"מ 23 עמ' 804
4. צו מס' 1101 (תיקון מס' 4) (15.3.84) קמצ"מ 66 עמ' 32
5. צו מס' 1373 (תיקון מס' 5) (24.5.92) קמצ"מ 138 עמ' 835
6. צו מס' 1592 (תיקון מס' 6) ¹ (21.3.07) [טרם פורסם בקמצ"מ]

התוספת

¹ הוראות מעבר בצו מס' 1592:

- (א) הוראות סעיף 2א לצו יחולו על תובענה שעילתה מעשה שאירע ביום תחילתו של צו זה ולאחריו.
- (ב) הוראות סעיף 2ב לצו יחולו על מעשה שארע ביום כ"ט באלול התש"ס (29 בספטמבר 2000) ואחריו, אך למעט מעשה שבשלו הוגש ערר כמשמעו בסעיף 9 לצו והחלו בשמיעת הראיות בו לפני יום תחילתו של צו זה.
- (ג) על אף האמור בסעיף 4 לצו העיקרי, כנוסחו לאחר התיקון, לענין תובענה שעילתה מעשה שאירע לפני תחילתו של צו התיקון (21.3.07) וטרם התיישנה, יימנו המועדים האמורים בסעיף 4 לצו מיום תחילתו של צו התיקון, ובלבד שבכל מקרה לא תעלה תקופת ההתיישנות על תקופת ההתיישנות שחלה לפי כל דין ותחיקת ביטחון ביום המעשה.

5
היועץ המשפטי
לאזור יהודה והשומרון

**מסמך זה משמש לצרכי עבודה פנימית ואינו מהווה נוסח משולב רשמי
(סעיף 22)**

[הוספה בתיקון 6 – צו מס' 1592]

תובענה שעילתה נזק שנגרם לאדם כאמור בסעיף 22 בעת שהיה מצוי במשמורת באזור כעצור או כאסיר ואשר לאחר שהותו במשמורת לא חזר להיות פעיל או חבר בהתאחדות בלתי מותרת, או לפעול מטעמה או בשליחותה.